# КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ УЧНІВ 1–2 КЛАСІВ

## з інтегрованого курсу «Я досліджую світ»

### Нормативна основа

Оцінювання результатів навчання учнів 1–2 класів здійснюється відповідно до:

- Державного стандарту початкової освіти;
- наказу МОН України від 04.05.2026 №722 «Про затвердження системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів»;
- змін, внесених наказом МОН України від 29.06.2026 №1001;
- освітньої та навчальної програми, за якою працює заклад освіти.

**У 1–2 класах формувальне, поточне та підсумкове оцінювання результатів навчання здійснюється виключно вербально.**

---

## 1. ЩО ОЦІНЮЄМО З ЯДС У 1–2 КЛАСАХ

### 1. Досліджує навколишній світ

Учень/учениця:

- спостерігає за об’єктами та явищами навколишнього світу;
- розпізнає та називає об’єкти живої і неживої природи;
- помічає характерні ознаки об’єктів;
- порівнює об’єкти за однією або кількома ознаками;
- ставить запитання про навколишній світ;
- висловлює прості припущення;
- бере участь у проведенні простих дослідів;
- спостерігає за перебігом дослідження;
- фіксує результати доступним способом;
- робить прості висновки за результатами спостережень.

#### Орієнтовні оцінювальні судження

**Досягнення:**

- Уважно спостерігаєш та помічаєш важливі ознаки.
- Умієш порівнювати об’єкти навколишнього світу.
- Вдало висловлюєш припущення.
- Умієш проводити просте дослідження за інструкцією.
- Правильно робиш висновок зі спостереження.

**Наступний крок:**

- Спробуй уважніше спостерігати за змінами.
- Потренуйся пояснювати результати досліду.
- Спробуй самостійно сформулювати висновок.

---

### 2. ПРАЦЮЄ З ІНФОРМАЦІЄЮ

Учень/учениця:

- сприймає інформацію з розповіді, тексту, малюнка, фотографії, схеми;
- знаходить необхідну інформацію в запропонованому джерелі;
- відповідає на запитання за отриманою інформацією;
- визначає основне;
- порівнює отриману інформацію;
- групує об’єкти за визначеними ознаками;
- представляє інформацію у доступній формі;

- використовує отриману інформацію для виконання навчального завдання.

Орієнтовні оцінювальні судження

**Досягнення:**

- Умієш знаходити потрібну інформацію.
- Правильно використовуєш інформацію з малюнка або схеми.
- Умієш групувати об’єкти за спільними ознаками.
- Добре пояснюєш, що нового дізнався/дізналася.

**Наступний крок:**

- Потренуйся знаходити головну інформацію.
- Звертай увагу на деталі малюнка або схеми.
- Спробуй пояснити отриману інформацію своїми словами.

---

## 3. РОЗУМІЄ ЯВИЩА ПРИРОДИ ТА ВЗАЄМОЗВ’ЯЗКИ У ПРИРОДІ

Учень/учениця:

- розпізнає об’єкти живої та неживої природи;
- називає характерні ознаки рослин і тварин;
- розпізнає сезонні зміни;
- описує прості природні явища;
- встановлює елементарні зв’язки між об’єктами природи;
- пояснює значення природи для людини;
- розуміє необхідність бережного ставлення до природи;
- виконує доступні природоохоронні дії.

Орієнтовні оцінювальні судження

**Досягнення:**

- Правильно розпізнаєш об’єкти живої та неживої природи.
- Умієш описувати зміни, які відбуваються в природі.
- Розумієш, чому потрібно берегти природу.
- Умієш пояснити прості зв’язки між об’єктами природи.

**Наступний крок:**

- Потренуйся пояснювати причини змін у природі.
- Спробуй навести власний приклад зв’язків у природі.
- Поміркуй, що ти можеш зробити для збереження довкілля.

---

## 4. ПІЗНАЄ СЕБЕ, ЛЮДИНУ І СУСПІЛЬСТВО

Учень/учениця:

- розповідає про себе, свої інтереси та потреби;
- усвідомлює свою належність до родини, класу, школи, громади;
- розуміє правила спільного життя;
- виявляє повагу до інших людей;
- розпізнає права та обов’язки дитини на доступному рівні;
- пояснює значення взаємодопомоги;
- бере участь у спільній діяльності;
- дотримується домовленостей і правил.

Орієнтовні оцінювальні судження

**Досягнення:**

- Умієш розповідати про себе та свої інтереси.
- Добре розумієш правила поведінки у класі.
- Поважаєш думки та почуття інших.
- Умієш працювати разом з однокласниками.

**Наступний крок:**

- Потренуйся уважніше слухати інших.

- Намагайся пояснювати власну думку.
- Пам’ятай про правила спільної роботи.

---

## 5. УСВІДОМЛЮЄ СЕБЕ ГРОМАДЯНИНОМ/ГРОМАДЯНКОЮ УКРАЇНИ

Учень/учениця:

- називає свою країну — Україну;
- розпізнає державні символи України;
- виявляє повагу до державних символів;
- має початкові уявлення про свою малу батьківщину;
- цікавиться історією та культурою рідного краю;
- розпізнає окремі українські традиції;
- усвідомлює цінність культурного різноманіття;
- виявляє повагу до інших людей.

### Орієнтовні оцінювальні судження

**Досягнення:**

- Добре знаєш державні символи України.
- Умієш розповісти про свою Батьківщину.
- Цікавишся традиціями свого народу.
- Виявляєш повагу до культури та традицій України.

**Наступний крок:**

- Дізнайся більше про свій рідний край.
- Спробуй розповісти про одну українську традицію.
- Потренуйся розпізнавати державні та народні символи.

---

## 6. ДІЄ БЕЗПЕЧНО ТА ВІДПОВІДАЛЬНО

Учень/учениця:

- розпізнає безпечні та небезпечні ситуації;
- дотримується правил безпеки у школі, вдома та на вулиці;
- знає основні правила дорожнього руху для пішоходів;
- знає, до кого звернутися по допомогу;
- розуміє необхідність піклування про здоров’я;
- дотримується правил особистої гігієни;
- робить доступний віку вибір на користь здорового способу життя;
- відповідально ставиться до власних дій.

### Орієнтовні оцінювальні судження

**Досягнення:**

- Добре знаєш правила безпечної поведінки.
- Умієш визначати небезпечні ситуації.
- Правильно пояснюєш, до кого звернутися по допомогу.
- Розумієш, як піклуватися про власне здоров’я.

**Наступний крок:**

- Повтори правила безпечної поведінки.
- Потренуйся визначати правильні дії в небезпечній ситуації.
- Поміркуй, як твої щоденні звички впливають на здоров’я.

---

## 7. ЗАСТОСОВУЄ ЗНАННЯ У ЖИТТЄВИХ СИТУАЦІЯХ

Учень/учениця:

- використовує отримані знання для виконання практичних завдань;
- розв’язує прості проблемні ситуації;
- обирає доцільний спосіб дії;
- пояснює свій вибір;

- використовує власний життєвий досвід;
- переносить набуті знання у знайомі життєві ситуації.

### Орієнтовні оцінювальні судження

**Досягнення:**

- Умієш використовувати отримані знання на практиці.
- Вдало знаходиш спосіб розв’язання життєвої ситуації.
- Умієш пояснити свій вибір.
- Добре використовуєш власний досвід.

**Наступний крок:**

- Спробуй самостійно обрати спосіб виконання завдання.
- Поясни, чому обрав/обрала саме такий спосіб дії.
- Поміркуй, де ці знання можуть знадобитися в житті.

---

## 8. СПІВПРАЦЮЄ З ІНШИМИ

Учень/учениця:

- працює в парі та групі;
- слухає співрозмовника;
- висловлює власну думку;
- дотримується правил спілкування;
- виконує свою частину спільного завдання;
- приймає допомогу;
- за потреби допомагає іншим;
- бере участь у прийнятті спільного рішення.

### Орієнтовні оцінювальні судження

**Досягнення:**

- Умієш домовлятися з однокласниками.
- Уважно слухаєш думки інших.
- Активно працюєш у парі та групі.
- Відповідально виконуєш свою частину спільного завдання.

**Наступний крок:**

- Потренуйся висловлювати свою думку під час групової роботи.
- Намагайся уважніше слухати інших.
- Не забувай пояснювати свої пропозиції.

---

## ОСОБЛИВОСТІ ОЦІНЮВАННЯ У 1–2 КЛАСАХ

### Формувальне оцінювання

Учитель:

- спостерігає за навчальною діяльністю дитини;
- визначає навчальний поступ;
- надає конкретний і доброзичливий зворотний зв’язок;
- відзначає те, що вже вдалося;
- визначає разом з учнем/ученицею наступний крок;
- залучає дитину до самооцінювання.

### Поточне оцінювання

Здійснюється **вербально** на основі конкретних очікуваних результатів навчання.

Доцільна структура оцінювального судження:

**Що вдалося → що потребує вдосконалення → що зробити далі.**

Наприклад:

**«Ти правильно визначив/визначила ознаки живих організмів. Спробуй детальніше пояснити, чим вони відрізняються від об’єктів неживої природи».**

## Підсумкове оцінювання

У 1–2 класах здійснюється **виключно за вербальною шкалою** на основі результатів навчання, передбачених освітньою/навчальною програмою.

Підсумкове оцінювання має характеризувати досягнення дитини, її навчальний поступ і результати, які потребують подальшого розвитку.

---

## ВАЖЛИВО

У 1–2 класах не рекомендується переводити результати виконання діагностувальних чи інших робіт у:

- 12-бальні оцінки;
- відсоткові оцінки як заміну оцінки;
- рівні «початковий», «середній», «достатній», «високий»;
- рейтинги учнів.

Основою оцінювання є **конкретний результат навчання дитини та змістовне вербальне оцінювальне судження**.

Головна мета оцінювання в 1–2 класах — не порівняти дитину з іншими учнями, а визначити її навчальний поступ, підтримати успіх і окреслити наступні кроки в навчанні.